

POMARKUN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2025 ARVIOINTI-KERTOMUS

SISÄLLYSLUETTELO:

LAUTAKUNNAN TOIMINTA	2
Kokoonpano	2
Tehtävät, toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet	2
Yhteys tilintarkastajaan.....	2
Toimintamuodot.....	2
Kunnanhallitus ja yleiset asiat.....	4
Kasvatus- ja opetuslautakunta	4
Hyvinvointilautakunta, terveyden ja hyvinvoinnin tavoitteiden arviointi.....	5
Tekninen lautakunta.....	6
Koko kuntaa koskevat taloudelliset tavoitteet.....	6
Kuntakonserni	6
YHTEENVETO.....	7

LAUTAKUNNAN TOIMINTA

Kokoonpano

Kuntalain 121.1§:n mukaan kunnanvaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 5.6.2025 valinnut tarkastuslautakuntaan jäsenet ja varajäsenet. Kunnanvaltuusto on 13.11.2025 muuttanut kokoonpanon vastaamaan kuntalain tasa-arvomääräyksiä. Erkki Ketola valittiin varajäseneksi ja Minna Ketola varsinaiseksi jäseneksi. Tarkastuslautakunnassa on arviointivuonna 2025 ollut seuraavat jäsenet ja varajäsenet.

<u>Varsinainen jäsen</u>		<u>Henk.koht.varajäsen</u>	
Miia Hietanen, pj	(5)	Sofia Kauraoja	(0)
Jussi Leppäniemi, varapj	(0)	Jouni Peltoniemi	(2)
Juhani Heinäaho	(4)	Kaj Pajuniemi	(0)
Satu Grönholm	(2)	Minna Saivo	(0)
Erkki Ketola (13.11.2025 asti)	(1)	Minna Ketola	(0)
Minna Ketola (13.11.2025 alkaen)	(4)	Erkki Ketola	(0)
Teemu Lehtonen	(3)	Anu Toivola	(0)

Suluissa on esitetty osallistumiskerrat kokouksiin. Kokouksia on ollut 5 kpl.

Tarkastuslautakunnan jäsenillä ei ole ollut ns. pysyviä esteellisyyksiä.

Tehtävät, toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on KunL 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tuloksellisuutta tarkastellaan laajasti toiminnan onnistuneisuutena, arvioiden miten hyvin kunta täyttää tehtävänsä asukkaiden palvelujen tuottajana.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta (KunL 121.5§).

Yhteys tilintarkastajaan

Kunnan tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy vastuullisena tilintarkastajanaan JHT Vesa Keso. Avustavana tarkastajana on toiminut tarkastaja Jaana Ojanperä ja konsernitarkastuksen on tehnyt KHT Sami Tammela.

Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain ja hallintosäännön edellyttämiä asioita tilivuodelta 2025 erikseen sovitun kokousaikataulun mukaisesti. Kokouksissa on saatu selviytyksiä johtavien viranhaltijoiden toimesta kunnan toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta, sekä toiminnan tuloksellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Kunnanjohtaja on ollut kutsuttuna jokaiseen kokoukseen ja antanut kokouksissa toiminta- ja talouskatsauksen. Tämän lisäksi kokouksiin on kutsuttu viranhaltijoita/työntekijöitä kulloinkin käsiteltävän arviointiteeman mukaisesti.

Kunnanjohtajan lisäksi kokouksissa on ollut kuultavina sivistys- ja hyvinvointijohtaja ja tekninen johtaja.

Kuultaville on kokouskutsun yhteydessä esitetty kysymyksiä, joihin kuultavat ovat toimittaneet etukäteen kirjalliset vastaukset. Arviointi on toteutettu suullisen kuulemisen ja kirjallisen aineiston perusteella.

Osana arviointityötä tarkastuslautakunta seuraa kunnan toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunta on sopinut, että kaikki jäsenet seuraavat kaikkien eri toimielinten toimintaa. Seurannan avulla jäsenet keräävät tietoja palvelutoiminnan toimivuudesta ja tavoitteiden toteutumisen tilanteesta.

Osana arviointityötä tarkastuslautakunta voi tarvittaessa tehdä tutustumiskäyntejä eri kohteisiin. Arviointivuoden 2025 aikana tutustumiskäyntejä ei ole tehty.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2025 on ollut yleishallinto ja riskienhallinta.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEKÄ TOIMINNAN TULOKSELLISUUDEN JA TARKOITUKSEN MUKAISUUDEN ARVIOINTI

Kunnanhallitus ja yleiset asiat

Rekrytointi ja sähköinen kokous

Tarkastuslautakunta on pyytänyt selvityksiä etäyhteydellä pidettävien kokousten ohjeistuksesta sekä rekrytointiprosessista ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta.

Tarkastuslautakunnalle on 23.9.2005 selvitetty rekrytointiprosessin rakennetta sekä koostetta rekrytointiin liittyvistä ohjeista. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että päätöksen tekijöillä on käytettävissään kaikki päätöksentekoon tarvittava tieto ja että rekrytointiprosessi on yhdenmukainen kaikissa hallintokunnissa.

Tarkastuslautakunnalle selvitettiin, millä tavoin kunnassa on ohjeistettu etäyhteydellä kokoukseen osallistumista. Etäyhteydellä osallistumisesta on laadittu kattava ja yksityiskohtainen ohje. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ohje annetaan tiedoksi luottamushenkilölle tarkoituksenmukaisella tavalla.

- Miten kunnanhallitus varmistaa, että rekrytointiprosessia koskeva ohjeistus on yhdenmukainen ja riittävän velvoittava kaikissa hallintokunnissa, erityisesti päätöksenteon valmistelussa ja päätöksentekijöille toimitettavan ennakkomateriaalin osalta?
- Miten kunnanhallitus huolehtii siitä, että etäkokouksia koskeva ohjeistus saateetaan systemaattisesti kaikkien luottamushenkilöiden tietoon ja että ohjeiden noudattaminen toteutuu käytännössä?

Tarkastuslautakunnalle on selvitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistusta ja menettelytapoja. Saadun selvityksen mukaan sisäisestä valvonnasta annetaan tarkentava ohjeistus vielä tammikuussa 2026. Sisäiseen valvontaa ja riskienhallintaan liittyviä asioita on kartoitettu myös eri lautakuntien arviointien yhteydessä.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutetaan tarkoituksenmukaisella tavalla sekä on luonteeltaan suunnitelmallista ja dokumentoitua.

- Miten kunnanhallitus varmistaa, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet ovat ajantasaiset ja että menettelyt ovat yhdenmukaiset, suunnitelmalliset ja riittävästi dokumentoidut kaikissa hallintokunnissa ja havaituista puutteista raportoidaan?

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunta vastaa sivistystoimen hallintoon, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukiokoulutukseen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyvistä asioista.

Tarkastuslautakunta on kartoittanut kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä hyvinvointilautakunnan riskienhallintaa ja palautteiden hyödyntämiseen liittyviä asioita.

Riskienhallinnan toteuttamiseksi tehtyinä toimenpiteinä on tuotu esille mm., että oppilaitosympäristön turvallisuussuunnitelmat on tehty. Suunnitelman käytännön toteuttamista on myös harjoiteltu.

Tarkastuslautakunta on keskustellut palautteen keräämisestä ja hyödyntämisestä. Suunnitelmallinen palautteiden kerääminen ja hyödyntäminen on keskeinen osa toiminnan laadun kehittämistä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että esim. lukion kurssipalautteiden käsitteleminen sekä esihenkilötasolla että esihenkilön ja opettajan välillä esim. kehityskeskusteluissa lisääisi palautteiden hyödyntämisen vaikuttavuutta. Esillä oli myös ns. exit- keskustelut ja niiden hyödyntäminen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että erilaisia palautekyselyjä hyödynnetään osana toiminnan kehittämistä ja johtamista sekä että tuloksista raportointi on suunnitelmalista ja dokumentoitua.

Arviointityössä on noussut esille myös mm. eri hallintokuntien välisen yhteistyön merkitys.

Taloudellisten tavoitteiden osalta todetaan, että kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintatuottojen talousarviototeutuma oli vuoden 2025 tilinpäätöksessä -3,9 M€, joka on 66 t€ pienempi kuin talousarviossa.

Hyvinvointilautakunta, terveyden ja hyvinvoinnin tavoitteiden arviointi

Hyvinvointilautakunta vastaa kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja sen tehtäviin kuuluvat seuraavat osa-alueet: kirjasto ja kulttuuri, nuoriso-, liikunta- ja vapaa-aikatoimi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet vaikuttavat myös yhte-kertoimen muodostumiseen.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valtuustokaudelle 2025-2029 on käsitelty hyvinvointilautakunnassa 20.5.2026. Pomarkun kunnan hyvinvointisuunnitelmaan 2025-2029 asetetut tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit/indikaattorit pohjautuvat hyvinvointikertomuksen indikaattoriosioiden yhteenvedoissa havaittuihin väestön hyvinvointiin vaikuttaviin kohtiin sekä Satakunnan hyvinvointialueen tavoitteisiin. Tavoitteiden laadinnassa on koetettu huomioida tavoitteiden kohdentaminen ja konkreettisuus. Kunnan rooli painottuu sivistys-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso ja osallisuustoimintoihin, julkiseen rakentamiseen sekä yhteistyöhön hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valtuustokaudelle 2025-2029 käsitellään kunnanvaltuustossa 4.6.2026.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2025 tilinpäätöksessä ei ole selkeästi esitetty terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi annettujen tavoitteiden toteutumista.

- Millä tavoin hyvinvointikertomuksen havaintoja hyödynnetään kunnan toiminnassa?
- Tarkastuslautakunta suosittelee, että terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi asetetut tavoitteet esitetään selkeästi talousarviossa sekä tavoitteiden saavuttaminen riittävässä laajuudessa tilinpäätöksessä.

Hyvinvointilautakunnan talousarviototeutuma oli - 347 t€, joka on 51 603 € vähemmän kuin talousarviossa.

Tekninen lautakunta

Tilinpäätöksen mukaan tekninen lautakunnan tehtäviin kuuluvat seuraavat tehtäväalueet: tiet ja liikenneasiat, jätehuolto, tilahallinto, ruokapalvelut, maa- ja metsätilat, vesihuoltolaitos ja kaukolämpö, yksityistiet ja yksityistielain mukaiset tieviranomaisen tehtävät, maankäyttö- ja rakennuslaissa rakennusviranomaiselle säädettyt tehtävät sekä luonnonsuojelulain mukaan kunnalle kuuluvat tehtävät ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle säädettyt tehtävät.

Tarkastuslautakunta on pyytänyt selvitystä siitä, millä tavoin teknisessä toimessa hyödynnetään erilaisia kyselyitä. Saadun selvityksen mukaan palautteita kysytään teknisessä toimessa ainoastaan ravintopalveluissa.

Suurimpina teknisen toimen riskinä tuotiin esille kustannusten karkaaminen ja rajut säästötoimet. Riskien hallitsemiseksi tehtynä toimenpiteenä tuotiin esille mm. säästökohteiden kartoittaminen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että riskikartoitukset ja mm. varautumiseen liittyvät toimenpidesuunnitelmat pidetään riittävän ajantasaisina.

Tarkastuslautakunta on selvittänyt myös sopimushallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyviä asioita.

- Millä tavoin teknisessä toimessa on järjestetty sopimushallinta ja millä tavoin seurataan mm. sopimusten päättymistä?

Teknisen lautakunnan toimintatuottojen talousarviototeutuma vuoden 2025 tilinpäätöksessä oli -2,4 M€, joka on 24 t€ vähemmän kuin talousarviossa.

Koko kuntaa koskevat taloudelliset tavoitteet

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä vuosikate on 717 458 €, joka on 663 185 € enemmän kuin talousarviossa. Tilikauden ylijäämä on 37 583 €, joka on 646 306 € enemmän kuin talousarviossa.

Investointimenot olivat tilinpäätöksessä 170 080 €, joka on 39 920 € enemmän kuin talousarviossa.

Taseeseen kertynyt ylijäämä oli tilinpäätöksessä 2,4 M€ ja lainakanta 6,8 M€ (3 584 €/asukas). Suhteellinen velkaantuneisuus oli 99,1 %.

Kuntakonserni

Toimintakertomuksessa on tehty selkoa kuntakonsernia koskevista olennaisista tapahtumista sekä kuntakonsernin valvonnan järjestämisestä.

Kuntakonsernin vuosikate oli ylijäämäinen 824 t€ (67 t€) ja vuosikate poistoista oli 98,7 % (8,6 %). Laskennallinen lainanhoitokate 0,9 (0,2). Konsernitaseen kertynyt ylijäämä oli 1 407 €/asukas (1 388).

Tarkastuslautakunta toteaa myös, että erilaiset kertaluonteiset erät vaikeuttavat talouden seurantaan sekä vertailua edellisvuosiin ja toisiin kuntiin. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että talouden seuranta on suunnitelmallista ja että pitkän ajan talouden sopeuttamisohjelmaan sitoudutaan.

YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää vuoden 2025 arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Pomarkussa 27.5.2026



Miia Hietanen



Minna Ketola



Juhani Heinäaho



Jouni Peltoniemi